

Olsztyn, dnia 13.10.2016 roku

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.3.3.2016

Pani
Grażyna Ratajczak
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Giżycku
ul. Mickiewicza 33
11-500 Giżycko

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej *ustawą o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Giżycku (ul. Mickiewicza 33, 11-500 Giżycko; REGON: 511428923; NIP: 845-17-99-328).
(akta kontroli str. 62-63)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Giżycku nadzorowała **Pani Grażyna Ratajczak**, która pełni funkcję Kierownika jednostki kontrolowanej od dnia 1 października 1990 roku.
(akta kontroli str. 64)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Elblągu – przewodniczący zespołu kontrolnego;
 - legitymacja służbowa nr 6/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.653.2016 z dnia 13 lipca 2016 roku.
(akta kontroli str. 3)
- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Elku;
 - legitymacja służbowa nr 19/2016 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;

- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.654.2016 z dnia 13 lipca 2016 roku.
(akta kontroli str. 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach **od 1 do 5 sierpnia 2016 roku**.

Odnotowano ją w książce kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku pod poz. 2/2016.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli** – ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;
- **okres objęty kontrolą** – okres świadczeniowy 2014/2015 (tj. od 1 listopada 2014 roku do 31 października 2015 roku), w tym: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka; zasiłek pielęgnacyjny; specjalny zasiłek opiekuńczy; świadczenie pielęgnacyjne.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA PRZEPROWADZONEJ KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku dokonano następujących ustaleń:

1. W okresie zasiłkowym 2014/2015 w jednostce kontrolowanej na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85212 - wydatkowano kwotę 2.184.428 zł, w tym m.in. na:
 - zasiłki pielęgnacyjne kwotę 442.323 zł (2.936 świadczeń);
 - świadczenia pielęgnacyjne kwotę 605.867 zł (534 świadczenia);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy kwotę 21.199 zł (41 świadczeń);
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka kwotę 5.400 zł (54 świadczenia).
2. Z dotacji celowej w rozdziale 85212 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*; ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 162) - *zwanej dalej ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów*.

3. Zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych; art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; art. 9 ust.1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - koszty obsługi świadczeń określonych tymi ustawami wynoszą 3% otrzymanej dotacji na te świadczenia oraz na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ustalono, że w jednostce kontrolowanej:
- w 2014 roku była to kwota 78.221,07 zł;
 - w 2015 roku była to kwota 84.101,06 zł.
4. Na podstawie informacji uzyskanych z jednostki kontrolowanej ustalono, że Gmina wiejska Giżycko przeznaczała również środki własne na obsługę zadań zleconych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w rozdziale 85212, w tym:
- w 2014 roku była to kwota 62.815 zł;
 - w 2015 roku była to kwota 52.176 zł.

(akta kontroli str. 72-87)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina wiejska Giżycko liczy ok. 8.500 mieszkańców. Na terenie Gminy Giżycko organem właściwym w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia był Wójt Gminy Giżycko.

Zadania wynikające z powyższej ustawy – na podstawie upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Giżycko zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych – **realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku.**

(akta kontroli str. 58-60; 65)

Decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Giżycko.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku* nadanego uchwałą Nr XXIV/300/2013 Rady Gminy Giżycko z dnia 22 marca 2013 roku (ze zmianami wprowadzonymi: uchwałą Nr XXXIV/402/2012 z dnia 5 lutego 2014 roku; uchwałą Nr IX/60/2015 z dnia 28 maja 2015 roku; uchwałą Nr XX/198/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 roku).

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej określał (w § 4 pkt 9), że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku realizuje, między innymi, zadania określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 20-26)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli – określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku* wprowadzony Zarządzeniem Nr 11/2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku z dnia 31 maja 2016 roku.

(akta kontroli str. 27-38)

Ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

W myśl art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych - realizacja świadczeń rodzinnych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy

społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Giżycku utworzono dwa stanowiska zajmujące się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. W okresie objętym kontrolą zadania te realizowało dwóch pracowników zatrudnionych na stanowiskach starszych inspektorów, których bezpośrednim przełożonym był Kierownik GOPS w Giżycku.

(akta kontroli str. 46-51; 84)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą pracownicy wykonywali tylko zadania zlecone z rozdziału 85212.

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku, zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań, posiadali zakresy czynności zawierające – między innymi – zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Pracownicy posiadali również stosowne upoważnienia Wójta Gminy Giżycko niezbędne do wykonywania kontrolowanych zadań wydane na podstawie art. 20 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 42-44)

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku także posiadał niezbędne upoważnienia do realizacji zadań objętych kontrolą - w tym do prowadzenia postępowań i do wydawania decyzji administracyjnych - wydane przez Wójta Gminy Giżycko na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 39-41)

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy i umiejętności niezbędnych na zajmowanych stanowiskach pracy. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(akta kontroli str. 52-57)

W trakcie kontroli ustalono, że pracownicy wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych mieli odpowiednie warunki pracy. Zapewniono im niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw była prawidłowo przechowywana.

Budynek, w którym zlokalizowano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku mieści się przy ul. Mickiewicza 33 w Giżycku. Budynek pozbawiony został barier architektonicznych - wyposażono go w windę. Pracownicy realizujący zadania z zakresu kontroli zajmują pokój na parterze. Interesantom, załatwiającym w Ośrodku sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych, stworzono odpowiednie warunki przyjęć.

(akta kontroli str. 58-61)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych w 2014 roku i w 2015 roku zawarte z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Giżycku pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolujący określili, że analizie poddanych zostanie **35** postępowań administracyjnych związanych z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości aby przyjęte mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- **15** postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **10** postępowań administracyjnych w zakresie zasiłku pielęgnacyjnego;
- **10** postępowań administracyjnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną – w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości postępowań administracyjnych z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych, wyżej wymienionych zakresów prowadzonych postępowań administracyjnych – do ogólnej liczby stanowiącej **35** postępowań administracyjnych.

Ponadto założono, iż losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych – prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku w okresie objętym kontrolą – z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku prowadził **145 postępowań administracyjnych** związanych z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **57** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- **67** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **11** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- **7** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **3** postępowania administracyjne związane z nienależnie pobranymi świadczeniami.
(akta kontroli str. 91-97)

Analizie poddano **35 postępowań administracyjnych**, które prowadzono podczas rozpatrywania **35 spraw** związanych z realizacją zadań objętych działaniami kontrolnymi.

Akta analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 98-147)

Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 1-10; (akta kontroli str.137-147)
- **10 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 9 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu C poz.: 1-9; (akta kontroli str. 132-136)
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem odmownej decyzji administracyjnej – akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu C poz.10; (akta kontroli str. 132-134)
- **10 spraw** związanych ze świadczeniami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 9 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń pielęgnacyjnych - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu A poz.: 1-9; (akta kontroli str. 98-116)
 - 1 postępowanie w sprawie nienależnie pobranych świadczeń pielęgnacyjnych - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu A poz. 10; (akta kontroli str. 98; 117)
- **5 spraw** związanych ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu B poz.: 1-5. (akta kontroli str. 118-131)

Ponadto kontroli i analizie poddano akta **14** osób - pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy - w zakresie opłacania za te osoby składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej – akta osób wyszczególnionych w arkuszu E poz.: 1 – 14. Analizą objęto dokumentację z tego zakresu z miesiąca września 2015 roku, (akta kontroli str. 148-162)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wynikało

to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika Ośrodka.
(akta kontroli str. 45; 60)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- w 6 przypadkach - co stanowiło 17,1% ogółu skontrolowanych spraw (35) - w aktach prowadzonych postępowań nie dokumentowano podejmowanych czynności administracyjnych w zakresie potwierdzenia posiadania obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego przez członków rodzin świadczeniobiorców – akta osób wymienionych w arkuszu E poz.: 1,3,4,5,6,12.
(akta kontroli str.150; 156-159; 161)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień był nienależyty nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

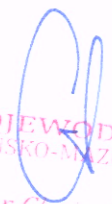
Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Dokumentowanie podejmowanych czynności administracyjnych w zakresie potwierdzenia posiadania obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego przez członków rodzin świadczeniobiorców.

Proszę Panią Kierownik o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki